

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 2105
Ημερομ. Κατάθεσης: 10/12/2024

Αθήνα, 10 Δεκεμβρίου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Υποδομών & Μεταφορών

ΘΕΜΑ: Στον «πάγο» η Θεσσαλία. Κυβερνητική ανακολουθία, καθυστερήσεις και αβέβαιο το μέλλον των υποδομών

Τον Οκτώβριο του 2023 και με σχετική Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίστηκε να περάσει η αρμοδιότητα για την αποκατάσταση των εκτεταμένων ζημιών στις βασικές υποδομές των πληγείσων περιοχών από τις πλημμύρες Daniel και Elias στο Υπουργείο Υποδομών, με στόχο την επίτευξη των διαδικασιών και τον καλύτερο συντονισμό και επίβλεψη.

Αποφασίστηκε, μάλιστα, τα έργα να γίνουν βάσει του άρθρου 32 του ν. 4412/2019, που διευκολύνει την διεξαγωγή γρήγορων διαδικασιών για την ανάθεση δημόσιων έργων κάτω από έκτακτες συνθήκες.

Τον Μάρτιο του 2024 ο Πρωθυπουργός συνοδευόμενος από τον αρμόδιο Υφυπουργό Υποδομών κ. Ταχιάο, ανακοίνωνε από τη Λάρισα ότι το πρόγραμμα για την αποκατάσταση των κατεστραμμένων υποδομών της Θεσσαλίας εκκινεί, με το συνολικό κόστος να ανέρχεται στα 1,4 δις ευρώ (600 ευρώ από Ταμείο Ανάκαμψης και υπόλοιπο ποσό από ΕΣΠΑ και Κρατικό Προϋπολογισμό).

Τον Απρίλιο του 2024 ο αρμόδιος Υφυπουργός Υποδομών, απαντώντας σε σχετική Επίκαιρη Ερώτηση που καταθέσαμε στη Βουλή για την καθυστέρηση των εργασιών αποκατάστασης στις βασικές υποδομές της Μαγνησίας, ανέφερε χαρακτηριστικά ότι: «Στόχος είναι στα μέσα του καλοκαιριού [σ.σ. δηλαδή του καλοκαιριού του 2024] να έχουμε τις συμβάσεις με τους αναδόχους, ώστε αμέσως μετά να ανοίξουν τα εργοτάξια».

Τον Σεπτέμβριο του 2024 ο κ. Μητσοτάκης επισκεπτόμενος ξανά τη Λάρισα δεσμεύτηκε ενώπιον των πλημμυροπαθών ότι: «Τα έργα ανάταξης θα προχωρήσουν όσο το δυνατόν πιο γρήγορα».

Σήμερα, 15 μήνες μετά τις καταστροφικές πλημμύρες του Σεπτεμβρίου του 2023, οι δεσμεύσεις της Κυβέρνησης διαψεύστηκαν με τον πιο εκκωφαντικό τρόπο. Οι εργασίες αποκατάστασης των υποδομών στις πληγείσες περιοχές της Θεσσαλίας όχι μόνο δεν έχουν εκκινήσει, αλλά καθυστερούν απελπιστικά.

Σύμφωνα με τις νέες ανακοινώσεις, την τρέχουσα εβδομάδα αναμένεται να αποσταλούν οι προσκλήσεις προς τους κατασκευαστικούς ομίλους που θα αναλάβουν τα έργα αποκατάστασης.

Η αποσφράγιση των προσφορών αναμένεται να γίνει στις 19 Δεκεμβρίου με στόχο η συμβασιοποίηση των έργων να έχει ολοκληρωθεί ως τις 19 Μαρτίου 2025. Με βάση το χρονοδιάγραμμα αυτό, οι παρεμβάσεις δεν αναμένεται να έχουν αποπερατωθεί πριν τα τέλη Ιουνίου του 2026.

Λαμβάνοντας υπόψη την αφερεγγυότητα και την αναξιοπιστία της Κυβέρνησης του κ. Μητσοτάκη στην τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων για την αποκατάσταση των υποδομών της Θεσσαλίας και τις ήδη υπάρχουσες καθυστερήσεις, αντιλαμβανόμαστε ότι το πιο αισιόδοξο και μάλλον ουτοπικό σενάριο, βάζει «στον πάγο» την επιστροφή της Θεσσαλίας στην κανονικότητα για τουλάχιστον 1,5 χρόνο.

Την ίδια ώρα, η «πληγωμένη» Μαγνησία βρίσκεται στο κατώφλι ενός νέου χειμώνα, αθωράκιστη, με τις μόνες παρεμβάσεις που έχουν πραγματοποιηθεί σε υποδομές να είναι οι προσωρινές παρεμβάσεις της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Κοίτες ποταμών και ρέματα έχουν αποκτήσει μία σχετική ανθεκτικότητα εξαιτίας των προσωρινών αντιπλημμυρικών παρεμβάσεων της Περιφέρειας, χωρίς αυτό επουδενί να εξασφαλίζει την ανθεκτικότητά τους σε περιπτώσεις έντονων καιρικών φαινομένων.

Στο Πήλιο, όπου η σφοδρότητα των πλημμυρών του Daniel και Elias προκάλεσε πρωτοφανείς καταστροφές, γέφυρες, δρόμοι, αγροτική οδοποιία και βασικές υποδομές βρίσκονται καθημερινά σε ενεργό κίνδυνο άμεσης κατάρρευσης, καθώς έχουν υποστεί μόνο πρόχειρες επισκευές.

Η Περιφερειακή Ενότητα Μαγνησίας έχει υποδείξει πάνω από 300 σημεία σε όλο το εύρος του Νομού όπου το οδικό δίκτυο δεν κρίνεται ασφαλές και χρειάζεται άμεσες παρεμβάσεις οριστικής αποκατάστασης.

Κεντρικοί οδικοί άξονες που συνδέουν κεφαλοχώρια του Πηλίου μεταξύ τους και με την πόλη του Βόλου, παραμένουν με εκτεταμένες βλάβες και με πρόχειρες αποκαταστάσεις.

Πολίτες της περιοχής «κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου» για την ανάγκη οριστικών και αποτελεσματικών αποκαταστάσεων στο οδικό δίκτυο, καθώς στο ενδεχόμενο μίας σφοδρής κακοκαιρίας υπάρχει ενεργός κίνδυνος καθιζήσεων, γεγονός που θα οδηγήσει σε αποκλεισμό περιοχών με εκατοντάδες μόνιμους κατοίκους.

Ζήτημα αποτελεί επίσης και η άμεση αποκατάσταση των κατεστραμμένων γεφυριών. Σε πολλές περιπτώσεις, όπως για παράδειγμα στο χωριό της Δράκειας αλλά και του Πλατανιά Πηλίου, τα γεφύρια έχουν καταρρεύσει εντός των οικισμών, δημιουργώντας προβλήματα στην καθημερινότητα και τις μετακινήσεις των κατοίκων.

Σε μόνιμη λύση φαίνεται πως εξελίσσονται και γέφυρες τύπου Μπέλεϋ που τοποθετήθηκαν μετά τις θεομηνίες για την εξυπηρέτηση των οδικών μετακινήσεων σε τρία σημεία του Νομού.

Παρά το γεγονός ότι επρόκειτο για προσωρινές παρεμβάσεις για τη διευκόλυνση των μετακινήσεων των πολιτών μετά τις καταστροφές, σήμερα 15 μήνες μετά, οι γέφυρες Μπέλεϋ συνεχίζουν να αποτελούν τη μόνη λύση για τις μετακινήσεις των κατοίκων.

Τα φαινόμενα Daniel και Elias, οι πρόσφατες καταστροφές από σφοδρές πλημμύρες στα νησιά της Ρόδου και της Λήμνου, καταδεικνύουν την ανάγκη για τη διαμόρφωση ενός μοντέλου αποκαταστάσεων βασισμένου στις αρχές της αμεσότητας και της αποτελεσματικότητας.

Παρά την επαναλαμβανόμενη διάψευση των δεσμεύσεων της Κυβέρνησης για αποκαταστάσεις στις πληγείσες υποδομές της Θεσσαλίας εντός του 2024, οι πολιτικές επιλογές της συνεχίζουν να υποσκάπτουν την έγκαιρη ανάκαμψη της περιοχής.

Η ανάθεση από το Υπουργείο Υποδομών των έργων αποκατάστασης σε 4 μεγάλους κατασκευαστικούς ομίλους (ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, ΑΚΤΟΡ, ΑΒΑΞ, ΜΕΤΚΑ), διασαλεύει για ακόμη μία φορά την ολοκλήρωση των παρεμβάσεων εντός χρονοδιαγράμματος.

Οι εν λόγω 4 εργοληπτικές εταιρείες έχουν ήδη συγκεντρώσει υπερβολικά υψηλό ανεκτέλεστο συμβάσεων τεχνικών έργων περίπου 18 δις ευρώ. Πώς θα ανταποκριθούν λοιπόν οι εταιρείες αυτές στην ολοκλήρωση των εξαιρετικά απαιτητικών παρεμβάσεων αποκατάστασης στη Θεσσαλία και μάλιστα εντός χρονοδιαγράμματος;

Ερωτηματικά γεννώνται επίσης, για τα κριτήρια με τα οποία η Κυβέρνηση επιλέγει να κατανείμει τα κρατικά κονδύλια, το γεγονός ότι επιμένει στην ανάθεση κατ' αποκλειστικότητα έργων σε αναδόχους που έχουν σωρεύσει τεράστιο όγκο ανεκτέλεστων συμβάσεων.

Παρονομαστής της κωλυσιεργίας, της αδράνειας και της κακοδιαχείρισης της Κυβέρνησης παραμένει το γεγονός ότι η Θεσσαλία θα παραμείνει αντιπλημμυρικά ανοχύρωτη και με πρόχειρη αποκατάσταση των βασικών της υποδομών για παραπάνω από 1,5 χρόνο.

Μόνη λύση ευθύνης για την Κυβέρνηση, η άμεση επίσπευση των διαδικασιών για την εκκίνηση των αναγκαίων παρεμβάσεων, με στόχο την αποτελεσματικότερη, γρηγορότερη και οριστική αποκατάσταση των βασικών υποδομών της πληγείσας Θεσσαλίας.

Κατόπιν των ανωτέρω,

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός

- 1. Λαμβάνοντας υπόψη την κυβερνητική ανακολουθία, την εκκωφαντική διάψευση των δεσμεύσεων και τα διαρκώς μεταφερόμενα χρονοδιαγράμματα για την υλοποίηση των έργων**

οριστικής αποκατάστασης των υποδομών της Θεσσαλίας μετά τις επιπτώσεις των πλημμυρών του Σεπτεμβρίου του 2023, πώς προτίθεται να διασφαλίσει ότι το νέο χρονοδιάγραμμα με ορίζοντα υλοποίησης το καλοκαίρι του 2026, θα υλοποιηθεί;

2. Λαμβάνοντας υπόψη ότι αν ισχύσει το παρόν χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των αναγκαίων παρεμβάσεων σε βασικές υποδομές της Θεσσαλίας, η Περιφέρεια θα παραμείνει ανοχύρωτη απέναντι σε ισχυρά καιρικά φαινόμενα και με προσωρινές μόνο αποκαταστάσεις για παραπάνω από 1,5 χρόνο, πώς προτίθεται να διασφαλίσει την ενδεχόμενη περαιτέρω βλάβη σε υποδομές αλλά και την ασφάλεια των πολιτών;
3. Αναγνωρίζει τον ενεργό κίνδυνο περαιτέρω καθυστερήσεων στην υλοποίηση των έργων εξαιτίας του γεγονότος ότι οι εταιρείες-ανάδοχοι έχουν σωρεύσει τεράστιο όγκο ανεκτέλεστων συμβάσεων; Πώς προτίθεται να εξασφαλίσει την τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων;
4. Προτίθεται να παρέμβει προκειμένου να επισπευστούν οι διαδικασίες για την εκκίνηση των αναγκαίων παρεμβάσεων, με στόχο την αποτελεσματικότερη, γρηγορότερη και οριστική αποκατάσταση των βασικών υποδομών της πληγείσας Θεσσαλίας;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Ακρίτα Έλενα

Βέττα Καλλιόπη

Γαβρήλος Γιώργος

Καραμέρος Γιώργος

Κασιμάτη Νίνα

Κοντοτόλη Μαρίνα

Μαμουλάκης Χαράλαμπος

Μπάρκας Κώστας

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Παπαηλιού Γεώργιος

Ψυχογιός Γεώργιος